

Kvalitetsudvikling

Dansk Melanom Database (DMD) – resumé af årsrapport 2021

Incidensen af malignt melanom blandt 20-29-årige er lavere end tidligere år, men højere blandt borgere > 70 år. DMD opfordrer til, at primært kutant melanom fjernes in toto med excisionsbiopsi i primærsektoren inden henvisning til hospital.

Lisbet Rosenkrantz Hölmich, Siri Klausen, Grethe Schmidt, Inge Marie Svane, Tine Vestergaard, Vibeke Vestergaard, Anders Gravergaard, Mette Nielsen, Anette Pilt, Mohammad Farooq Nasser, Lars Bjørn Stolle, Henrik Schmidt, Johanne Lade Keller, Giedrius Salkus, Helle Skyum, Charlotte Aaquist Haslund, Henrik Sølvsten, Neel Maria Helvind, Anne Pontoppidan, Merete Schmiegelow, Linnea Damslund, Nick Martinussen, Hanna Birkbak Hovaldt. **INTERESSEKONFLIKTER** ingen.

Årsrapporten 2021 for Dansk Melanom Database (DMD) viser, at der er høj kvalitet i behandlingen af maligne melanomer i Danmark. Melanompatienter behandles i vid udstrækning ensartet på tværs af landet. Årsrapporten er baseret på 4.451 tumorer diagnosticeret i 2021 blandt 4.237 patienter.

Incidensen af melanom i de yngre aldersgrupper ser ud til at aftage (**Figur 1**). Således er incidensen for patienter med malignt melanom mellem 20 og 29 år under 25 pr. 100.000 borgere i 2021. Der ses for aldersgruppen en tendens til et let fald i incidensen siden 2013. Styregruppen for DMD håber således, at års befolkningsoplysning om modermærkekræft er ved at slå igennem.

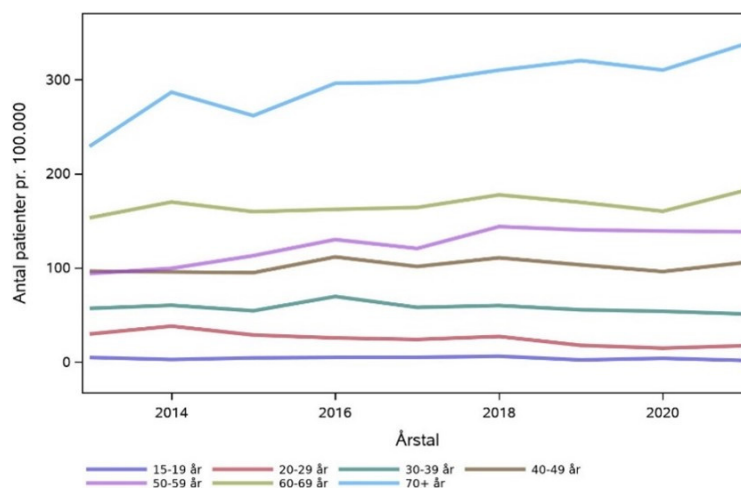
Patienter > 70 år har den højeste incidens af malignt melanom på over 300 pr. 100.000 borgere i 2021. Samtidig ses det, at incidensen blandt de ældre aldersgrupper har været højere år for år siden 2013. Det er yderst bekymrende, at andelen af melanomer blandt ældre stiger så kraftigt, da det vil øge belastningen af sundhedsvæsenet i høj grad. Tallene er rå og endnu ikke bearbejdet nærmere, men DMD's styregruppe anbefaler, at tendensen i data medtænkes ved tildeling af ressourcer til området.

I Region Sjælland, Region Syddanmark og Region Midtjylland er hhv. 43%, 43% og 35% af melanomerne excideret inden henvisning til en plastikkirurgisk afdeling. I modsætning hertil er kun 26% af melanomerne excideret inden henvisning i Region Hovedstaden, mens det er 27% i Region Nordjylland. Dette er forventeligt i Region Nordjylland, da den plastikkirurgiske afdeling har en velfungerende filterfunktion. Forskellene mellem regionerne kan formentligt skyldes forskelle i speciallægedækning og disses adfærd i forhold til at foretage excisionsbiopsier.

Styregruppen for DMD opfordrer til at øge andelen af excisionsbiopsier af melanomer i primærsektoren – særligt i Region Hovedstaden, jf. retningslinjen:

https://www.melanoma.dk/assets/files/Melanoma_Guidelines_Biopsi_ved_mistanke.pdf.

Figur 1. Antal patienter med invasivt malignt melanom pr. 100.000 borgere, 2013-2021, opgjort på alder

Ifølge lokale opgørelser er under halvdelen af de tumorer, som henvises til hospital i pakkeforløb for modermærkekræft, melanomer. Der vil således være betydelige ressourcer at spare, hvis diagnosen er tilvejebragt via excisionsbiopsi i primærsektoren inden henvisning til hospital, uden at dette vil påvirke kvaliteten af melanombehandlingen.

I 2021 har 7,8% (234 patienter) af patienter med invasivt malignt melanom tidligere haft invasivt malignt melanom, og 2,2% (65 patienter) har tidligere haft et in situ-melanom. Dette er højere i forhold til årsrapporten 2020, hvor det var hhv. 7,2% og 1,3% af patienterne med invasivt malignt melanom, der tidligere havde haft et invasivt malignt eller in situ-melanom. Men jo længere tid DMD eksisterer, jo flere patienter forventer vi at finde med multiple melanomer. Blandt patienter, hvor første melanom er et invasivt malignt melanom, findes andet melanom for ca. 95% af patienterne indenfor fem år efter diagnose af første melanom.

Et videnskabeligt studie om multiple melanomer er under forberedelse og vil forhåbentlig klarlægge risikofaktorer for multiple melanomer samt pege på, hvorledes kontrolforløb bedst tilrettelægges i forhold til diagnose af efterfølgende melanomer.

Årsrapporten og resuméet er udarbejdet af RKKP's Videncenter og formanden for DMD i samarbejde med styregruppen for DMD. Årsrapporten har været til kommentering hos regionerne.

Hele rapporten kan læses på [sundhed.dk](https://www.sundhed.dk):

<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/kvalitet/kliniske-kvalitetsdatabaser/kraeft/dansk-melanom-database/>